

Reactie van Vereniging ZZZ Nederland op de internetconsultatie Datavisie Handelsregister – Tranche 2

Inleiding

Vereniging ZZZ Nederland bedankt het ministerie van Economische Zaken voor de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel Datavisie Handelsregister – Tranche 2.

Als grootste onafhankelijke belangenorganisatie voor zelfstandig ondernemers vertegenwoordigen wij ruim 55.000 leden. Daarnaast staan wij dagelijks in contact met ondernemers via onze ondernemersdesk. Hierdoor ontvangen wij veel signalen over de manier waarop gegevens uit het Handelsregister in de praktijk worden gebruikt.

Wij onderschrijven het belang van een betrouwbaar Handelsregister. Ondernemers, consumenten, overheden en andere organisaties moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zakendoen met een bestaande onderneming en dat gegevens actueel en betrouwbaar zijn. Tegelijkertijd constateren wij dat veel zelfstandig ondernemers negatieve gevolgen ondervinden van de manier waarop gegevens uit het Handelsregister beschikbaar zijn en worden gebruikt.

Wij waarderen dat het ministerie verdere stappen wil zetten om de bescherming van persoonsgegevens te verbeteren. Tegelijkertijd zijn wij van mening dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de privacy van zelfstandig ondernemers beter te beschermen.

Praktijkervaringen van zelfstandig ondernemers

Zelfstandig ondernemers ervaren regelmatig nadelige gevolgen van de openbaarheid van gegevens uit het Handelsregister. Uit vragen die wij ontvangen blijkt onder meer dat ondernemers te maken krijgen met:

- ongewenste telefonische acquisitie kort na inschrijving bij de KvK;
- grote hoeveelheden commerciële e-mails en post;
- publicatie van bedrijfs- en contactgegevens op commerciële websites;
- het verzamelen en doorverkopen van Handelsregistergegevens;
- zorgen over identiteitsfraude;
- zorgen over de inzet van openbare gegevens voor AI-toepassingen en commerciële databanken;
- gevoelens van onveiligheid wanneer persoonsgegevens eenvoudig te vinden zijn.

Deze signalen laten zien dat het beschermen van persoonsgegevens niet alleen een privacyvraagstuk is, maar ook raakt aan de veiligheid en het ondernemerschap van zelfstandigen.

Positieve ontwikkelingen

Wij zijn positief over de richting die met dit wetsvoorstel wordt gekozen.

Met name waarderen wij:

- strengere voorwaarden voor organisaties die Handelsregistergegevens gebruiken;
- de mogelijkheid voor de KvK om gegevensleveringen te beëindigen wanneer voorwaarden worden overtreden;

- maatregelen die bijdragen aan een betere bescherming van persoonsgegevens.

Deze voorstellen dragen bij aan een zorgvuldiger gebruik van Handelsregistergegevens.

Aanvullende aandachtspunten

1. Commercieel gebruik van Handelsregistergegevens

Ondernemers schrijven zich in bij de KvK omdat dit wettelijk verplicht is. Zij kiezen er niet voor om vervolgens te worden benaderd voor commerciële doeleinden.

Wij vragen het ministerie daarom nadrukkelijk te onderzoeken of het gebruik van Handelsregistergegevens voor ongevraagde commerciële marketing verder kan worden beperkt of verboden.

2. Betere handhaving

Regels zijn alleen effectief wanneer zij actief worden gehandhaafd.

Wij adviseren daarom om duidelijk vast te leggen:

- wanneer sprake is van misbruik van Handelsregistergegevens;
- welke sancties daarop volgen;
- hoe ondernemers eenvoudig melding kunnen maken van misbruik.

Daarnaast bevelen wij aan om periodiek openbaar te maken hoeveel organisaties zijn aangesproken of uitgesloten wegens overtreding van de gebruiksvoorwaarden.

3. AI en grootschalige dataverzameling

Steeds meer organisaties verzamelen openbare gegevens voor AI-systemen, zoekmachines en commerciële databanken.

Wij vinden dat duidelijker moet worden vastgelegd onder welke voorwaarden Handelsregistergegevens hiervoor mogen worden gebruikt. Ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gegevens niet onbeperkt worden verzameld, gecombineerd en opnieuw verspreid zonder duidelijke wettelijke waarborgen.

4. Meer transparantie

Veel ondernemers weten niet welke organisaties hun gegevens ontvangen en waarvoor deze worden gebruikt.

Wij pleiten daarom voor meer transparantie over:

- welke partijen toegang hebben tot Handelsregistergegevens;
- voor welk doel deze gegevens worden gebruikt;
- welke maatregelen worden genomen bij overtredingen.

Meer transparantie vergroot het vertrouwen in het Handelsregister.

5. Blijf ondernemers betrekken

Digitalisering, AI en datagedreven werken ontwikkelen zich snel. Daarom vinden wij het belangrijk dat de regelgeving regelmatig wordt geëvalueerd.

Wij adviseren het ministerie om zelfstandig ondernemers en belangenorganisaties structureel te betrekken bij toekomstige wijzigingen van de Handelsregisterwet en het gegevensbeleid.

Conclusie

Vereniging ZZP Nederland ondersteunt het streven naar een toekomstbestendig Handelsregister waarin betrouwbaarheid, rechtszekerheid en privacy zorgvuldig met elkaar in balans zijn.

Wij zien in de praktijk dat veel zelfstandig ondernemers nog steeds hinder ondervinden van het gebruik van gegevens uit het Handelsregister. De voorgestelde wijzigingen zijn een belangrijke stap, maar naar onze mening nog niet voldoende.

Wij roepen het ministerie daarom op om:

- het commercieel gebruik van Handelsregistergegevens verder te beperken;
- misbruik van Handelsregistergegevens krachtiger te handhaven;
- duidelijke regels te stellen voor het gebruik van gegevens in AI-systemen en grootschalige databestanden;
- ondernemers meer inzicht te geven in het gebruik van hun gegevens;
- zelfstandig ondernemers ook bij toekomstige wijzigingen actief te blijven betrekken.

Wij zijn vanzelfsprekend graag bereid om onze reactie nader toe te lichten en praktijkervaringen van zelfstandig ondernemers te delen.